

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.532/3
VAN 22 NOVEMBER 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 28 oktober 2011 door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2010 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk’, heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt tot het wijzigen van de verdeelsleutel die wordt gehanteerd voor het bepalen van de subsidies aan de erkende organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Daartoe wordt artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2010 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk gewijzigd. De wijziging geldt reeds voor het lopende begrotingsjaar (artikel 2 van het ontwerp).

Met de wijziging wordt beoogd de beschikbare middelen meer evenwichtig te spreiden over de verschillende organisaties, in die zin dat meer dan voorheen rekening wordt gehouden met het aantal vrijwilligers per organisatie, zodat de middelen die aan grote organisaties worden toegekend meer in verhouding staan tot het aantal vrijwilligers waarmee zij werken.

De verdeling van de middelen verloopt voortaan in twee fases. In eerste instantie worden middelen toegekend volgens het aantal vrijwilligers, ingedeeld in schijven. Vervolgens wordt het overblijvende saldo van het totale subsidiebedrag, zo dat nog beschikbaar is, gelijkmatig verdeeld over alle organisaties, met dien verstande dat kleinere organisaties (minder dan 20 vrijwilligers) alle slechts een fractie krijgen van het bedrag dat de grotere organisaties (meer dan 20 vrijwilligers) krijgen. Indien het begrotingskrediet ontoereikend is om in de eerste fase de middelen *a rato* van het aantal vrijwilligers toe te kennen, worden alle middelen verdeeld volgens de tweede verdeelsleutel.

3. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 10 van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zoals in het eerste lid van de aanhef terecht wordt aangegeven.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

4. Het in het ontworpen artikel 13, tweede lid, gehanteerde mechanisme van verdeling van de subsidies leidt ertoe dat het totale bedrag van de beschikbare kredieten in beginsel over de organisaties verdeeld wordt in functie van het aantal vrijwilligers die zij inzetten. Indien er nog beschikbare middelen overblijven en de regel vervat in het ontworpen derde lid wordt toegepast, kan het uiteindelijke resultaat echter helemaal anders zijn.

Indien het bedrag van de beschikbare middelen niet volstaat om alle organisaties een bedrag toe te kennen op basis van het aantal vrijwilligers, wordt volgens het ontworpen vierde lid meteen de regel vervat in het derde lid toegepast. Dit betekent dat de grotere organisaties dan in verhouding aanzienlijk minder krijgen dan de kleinere organisaties. De regeling vervat in het ontworpen vierde lid staat haaks op het basisprincipe vervat in het ontworpen tweede lid.

Het ontworpen subsidiemechanisme lijkt aldus te steunen op gegevens die nu eens wel, dan weer niet aanwezig zijn. Aldus wordt een element van willekeur in het systeem ingevoerd. Een dergelijk systeem kan de toets van de beginselen van behoorlijk bestuur niet doorstaan.

Het ontworpen artikel 13 dient dan ook herzien te worden.

Artikel 2

5. Luidens artikel 2 van het ontwerp heeft het te nemen besluit uitwerking met ingang van 1 januari 2011.

In dit verband dient eraan te worden herinnerd dat de terugwerkende kracht van een reglementair besluit enkel verantwoord is in geval er voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en erdoor, in beginsel,

geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de ontworpen regeling kan worden ingepast in één van die gevallen, kan de terugwerkende kracht worden gebillijkt.

Volgens de gemachtigde, het advies van de inspecteur van financiën en de nota aan de Vlaamse Regering zouden alle organisaties die aan de subsidievoorwaarden voldoen, met toepassing van de nieuwe regeling meer subsidies ontvangen. De gemachtigde verklaarde bovendien dat de middelen die op grond van de oude regeling moesten worden toegekend, reeds effectief zijn toegekend en dat aan de organisaties het verschil tussen het bedrag waarop ze onder de nieuwe regeling recht zullen hebben, en het bedrag waarop ze onder de vigerende regeling recht hebben, zal worden toegekend. De terugwerkende kracht zou bijgevolg een voordeel opleveren voor alle betrokken organisaties, en dus toelaatbaar zijn.

Gelet op opmerking 4 dient het in het ontwerp opgenomen subsidiemechanisme evenwel fundamenteel te worden herzien. Het is slechts wanneer ook dat herziene subsidiemechanisme een voordeel zou opleveren voor alle betrokken organisaties, dat de retroactiviteit kan worden gehandhaafd.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

P. LEMMENS